

به نام خدا

سواد رسانه

امیرعلی حیدری مسئول واحد آموزش سلامت مرکز بهداشت استان اصفهان
دکتری آموزش و ارتقای سلامت

۱۰ مرداد ۱۴۰۱

سواد رسانه

مارشال مک لوهان ۱۹۶۰ (رسانه پیام است ، دهکده جهانی)
سال های ۸۴-۱۳۸۲ در دفتر ارتباطات و آموزش سلامت و نیز موسسه
موسسه سلامت پژوهان نیکان (سامانه ارس از سال ۱۳۸۸)

شیوه نامه کمیته انتشارات سال ۸۳ معاونت بهداشتی اصفهان
شیوه نامه تولید رسانه در مراکز و ادارات تابع معاونت بهداشت ۱۳۹۲

تحول در سواد

باسواد به چه کسی می گویند؟ (مدرک دکتری حدود ۵ درصد با سواد است)

توانایی خواندن و نوشتن

توانایی کار با کامپیوتر و یک زبان خارجی

۱۲ نوع سواد

باسواد کسی است که با آموخته هایش بتواند تغییری مثبت (رفتار سالم) در زندگی خود ایجاد کند

(توانایی و مهارت تغییر)

۱۲ نوع سواد (۶ نوع اول یونسیکو)

- ۱- سواد عاطفی: توانایی برقراری روابط عاطفی با خانواده و دوستان.
- ۲- سواد ارتباطی: توانایی برقراری ارتباط مناسب با دیگران و دانستن آداب اجتماعی.
- ۳- سواد مالی: توانایی مدیریت مالی خانواده، دانستن روش های پس انداز و توازن دخل و خرج.
- ۴- سواد رسانه ای: این که فرد بداند کدام رسانه معتبر و کدام نامعتبر است.
- ۵- سواد تربیتی: توانایی تربیت فرزندان به نحو شایسته.
- ۶- سواد رایانه ای: دانستن مهارت های راهبری رایانه

۱۲ نوع سواد

- ۷- سواد سلامتی: دانستن اطلاعات مهم درباره تغذیه سالم و کنترل بیماری ها.
- ۸- سواد نژادی و قومی: شناخت نژادها و قومیت ها بر اساس احترام و تبعیض نگذاشتن.
- ۹- سواد بوم شناختی: دانستن راه های حفاظت از محیط زیست.
- ۱۰- سواد تحلیلی: توانایی شناخت، ارزیابی و تحلیل نظریه های مختلف و ایجاد استدلال های منطقی بدون تعصب و پیش فرض.
- ۱۱- سواد انرژی: توانایی مدیریت مصرف انرژی.
- ۱۲- سواد علمی: علاوه بر سواد دانشگاهی، توانایی بحث یا حل و فصل مسائل با راهکارهای علمی و عقلانی مناسب

رسانه

رسانه : رساننده پیام (درست یا غلط ، لازم یا غیر لازم ، مفید یا مضر)

رسانه چاپی : پمفلت ، تراکت ، پوستر ، خبرنامه ، کتابچه ، آگهی نما یا بیل
بورد

رسانه دیجیتال: تیزر تلویزیونی ، فیلم آموزشی ، پیامک ، سایت ، موبایل (گروه
مجازی)

(سرعت ، سهولت ، همگانی ، جذابیت)

همگانی شدن تولید و توزیع محتوا

پوستر

- ۱- یک نظری یا چند نظری هستند.
- ۲- تقسیم فضا (خالی و متن ۵۰درصد - گرافیکی ۵۰درصد)
- ۳- دارای رنگ های زنده و معنی دار هستند.
- ۴- اندازه فونت عنوان:از فاصله ۴.۵الی ۵ متری خوانا باشد(سایز ۷۲)
سرفصل ها:از فاصله ۳ متری خوانا باشد(سایز ۴۸)
متن پوستر:از فاصله ۱.۵ متری خوانا باشد(سایز بیشتر از ۱۸)

پمفلت

➤ صفحه روی جلد:

✓ نام و نشان سازمان متبوعه

✓ عنوان

✓ تصویر متناسب با موضوع

✓ نام فرد، واحد یا مرکز تهیه کننده

✓ گروه هدف

✓ ناشر

✓ تاریخ انتشار

پمفلت

➤ صفحات داخلی:

- مقدمه (اهمیت موضوع و ضرورت انتشار)
- معرفی موضوع (بیان هدف اصلی تهیه پمفلت و علت انتخاب مخاطب)
- در مورد بیماری (راه های سرایت یا ابتلا ، پیشگیری ، درمان)
- در مورد وسایل و روش ها (زمان ، مکان ، تعداد ، تاریخ ، طرز تهیه یا استفاده ، تاثیرات)
- (در مورد رفتارهای بهداشتی و غیر بهداشتی)

پمفلت

➤ صفحه پشت جلد:

❖ هشدارها

❖ شعارها (ساده ، صریح، مثبت و مرتبط با هدف کلیدی برنامه آموزشی باشد. مخاطب معنی آن را فوراً بفهمد.)

❖ آیات و روایات و نقل قول ها

❖ نشانی و شماره تماس

❖ طرح ها و تصاویر

جدول کسب اطلاعات سلامت در برنامه سنجش سواد سلامت سال ۱۴۰۰

اولویت کسب اطلاعات سلامت	تعداد افراد پاسخ دهنده	درصد
صدا و سیما سراسری	530	26.5
صدا و سیما استانی	47	2.4
کارکنان بهداشتی درمانی	544	27.2
اینترنت و شبکه های مجازی	739	37.0
دوستان و آشنایان	60	3.0
کتابچه و بروشور	44	2.2
تلفن گویا	5	0.3
شبکه های ماهواره	5	0.3
سایر	23	1.2
کل	1997	100.0

سواد سلامت دیجیتال

توانایی و مهارت :

جستجو ، یافتن

درک کردن

تحلیل و ارزیابی کردن اطلاعات بهداشتی از منابع الکترونیک

کاربرد دانش به دست آمده برای حل یک مشکل سلامت

مهارت های کارکنان برای سواد سلامت دیجیتال

مهارت سنجش توانایی مراجعین

جستجوی سایت های سلامت

شناسایی نرم افزار های سلامت و نصب و استفاده

گوشی هوشمند (تولید محتوا)

انتخاب درست مطالب سلامت در سایت ها

انتخاب و بارگذاری مطالب بر اساس نیاز

استفاده صحیح از دکتر گوگل (۹۳ در آمریکا) عوارض بیمار انگاری

وظایف کارکنان در سواد سلامت دیجیتال

ساده سازی مطالب و محتوای سلامت در سایت

غربالگری سواد سلامت دیجیتال

داشتن سایت فعال

تولید محتوای مناسب سلامت

تولید نرم افزار

تولید فیلم آموزشی بر بستر موبایل

مهارت های مردم برای سواد سلامت دیجیتال

چک کردن منبع اطلاعات
باز کردن بیش از یک لینک
جستجو نکردن وب سایت های تجاری
انتخاب مناسب از بین موضوعات مرتبط
دقت در امنیت اطلاعات خصوصی
گذراندن دوره های آنلاین خود مراقبتی

وظایف حاکمیت برای سواد سواد دیجیتال

- داشتن برنامه جامع سواد سلامت دیجیتال
- حمایت از تولید کنندگان و تهیه کنندگان فیلم ها، محتواها، نرم افزارها ...
- نظارت بر رسانه های سلامت دیجیتال
- رصد وضعیت سواد سلامت دیجیتال جامعه
- کاهش بی عدالتی به دلیل نابرابری در استفاده از رسانه های دیجیتال
- راه اندازی شرکت های دانش بنیان در حوزه سواد سلامت دیجیتال

دستور العمل اجرایی فرآیند پیش رسانه:

بررسی وضع موجود (نیازسنجی)

تدوین اهداف آموزشی

شناسایی مخاطبان

انتخاب نوع رسانه

کانال بکارگیری رسانه

محتوای رسانه آموزشی

دقت علمی، املایی و نگارشی برخوردار باشد.

یکپارچه و بدون تناقض باشد.

به صورت ساده بیان شود.

با خصوصیات دموگرافیک، فرهنگی، رفتاری و روانشناختی متناسب باشد.

از عکس و جدولهای متناسب با متن استفاده شود.

تا حد امکان متفاوت از نمونه های موجود باشد.

طراحی رسانه آموزشی

رعایت اصول زیبایی

تناسب و هماهنگی رنگها با محتوا

تناسب پس زمینه با محتوا

خوانایی فونت

مناسب بودن اندازه و تعداد فونت

چگونگی کادربندی

هماهنگی فضای اختصاص یافته به متن و سایر اجزا

نوشتن منابع

دستورالعمل اجرای فرآیند پیش آزمون رسانه

بحث گروهی متمرکز

مصاحبه

انجام پیش آزمون با ۱۵-۲۰ نفر اطلاعات کافی را به ما می دهد تا بتوان براساس آن تصمیم گیری منطقی نمود.

فرم های مورد نیاز

شناسنامه رسانه ی آموزشی

فرم گزارش پیش آزمون رسانه

فرم ارزیابی رسانه از دیدگاه داوران

با سپاسی از حسن توجه شما